

Ludwigsbánya

Kiadja a 65.- gyalog ezred	A cs. és k. 65. gy. ezr.	A befolyt teljes összeg az ezred
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.	Tábori újsága.	üzvegy és árva alapítványára.

BÉKE?

Irta: **Wisinger Ferenc**, alezredes.

Milliók aggódó szive megdobbant a hír hallatára, hogy elérünk volna az eddigi háboruk legvéresebbikének végéhez, hogy meg fog szünni a rémes öldöklés, hogy megszűnik a temértelesen, hatalmas emberi alkotások pusztítása.

Egy évvel ezelőtt, mikor a mi hón szeretett uralkodónk, királyunk és császáruk trónra lépett, első fáradozásai abban nyilvánultak meg, hogy visszaadja népeinek a békét, hogy véget vessen az öldöklésnek, a rémes háborúnak, mely annyi bűt és bánatot hozott hazánkra és az egész civilizált világra.

De ellenségeink visszautasították a felajánlott békejobbot. Tulbecsülték a saját erejüket, tele kürtölték a világot nagyképu és hamis álláspontjaikkal és lebecsülték a mi erőnket, gyengeség jelének tekintve békeajánlatunkat, amit pedig elsórangu stratégiai helyzetünkre való tekintettel, örönk tudatában tettünk meg.

Egy év súlyos harcait és fényes győzelmeit hagytuk azóta magunk mögött.

Erős és imponálóan hatalmas a központi hatalmak helyzete, minden tekintetben. A Monarchia egész területe meg lett tisztítva az ellenségtől, mi pedig számos helyen, mélyen ellenséges terü-

leten állunk és ismét hajlandók vagyunk leülni, az oly sokat emlegetett — zöld asztal mellé, hogy megállapítsuk a béke feltételeit. Hatalmas vihar dühöng Oroszország belsejében, melyet nagyrészen azok az emberek idéztek elő, akik csalással, hazugsággal és áruházzal lángba borították az egész világot. Számosan ezek és segítő társaik közül, a vihar dulásának áldozatul estek és ártalmatlanná lettek téve. A messzi kelet nagykitérjedésű országában, melynek népe tömegesen lett a vágóhidra kergetve, messze visszhangzó kiáltás tör elő, mely az emberiség békéjét követeli.

Dacára annak, hogy ellenségeink annak idején visszautasították békeajánlatunkat, mi most is készek vagyunk meghallgatni a felénk törő kiáltást és hajlandók vagyunk tárgyalásokba bocsátkozni, melynek eredményeként helyreállíthatnók az emberiség fejlődésére irányuló céljaink régi állapotát: a békét!

Nagyfontosságú események előtt állunk, melyek hivatva vannak biztosítékot nyújtani a népek forró vágyának teljesedésére, a népek harcának beszüntetésére. Kiváló katonai helyzetünk és minden tekintetben imponálóan hatalmas helyzetünk biztos tudatában,

nyugodt lélekkel nézünk az események fejlődése elé. Súlyos, kemény és nélkülözésekkel teli esztendőnk után, mindég harcra készen állanak Magyarország, Ausztria és szövetségeseink csapatai a határainkon és mélyen az ellenségeink országainak területén. Büszkén tekintünk végig teljesítményeinken, büszkék vagyunk a nagyszabásu tettekre, melyeket Magyarország és Ausztria katonái véghez vittek és melyben minden egyes ember kivette részét.

Ugyanígy büszkeséggel és csodálattal adózunk az otthonlevők iránt, akik a háboru számtalan nélkülözéseinek vannak kitéve és végtelen megértéssel viselték eddig a reájuk rótt keresztet és ugyanilyen kitartással fogják tovább is cipelni, mindaddig míg erre szükség lesz, míg visszaállítjuk régi helyzetünket.

Ilyen jólesően kiváló kilátások közepette közeledik az emberiség békéjének szent ünnepe a Karácsony, melynek méltó megünnepléséhez most nagyban készülődünk.

Messziről világítanak felénk a Karácsonyfák kicsiny gyertyáinak fényei és ez a parányi láng a nagy messzeségből is jól eső meleggel ruházza fel bensőnket.

Messze kicsiny közvetlen hazánktól, egy zuzmarás hótól roskadozó águ őserdőben, teljesen behavazott szerény kis fedezékeinkben várjuk a mi otthonlévő kedveseink karácsonyi üdvözlőit.

A végtelen hosszú keleti arcvonalon egyik orosz hadtest és hadsereg a másik után fegyverszünetet kötött és most mikor e sorokat írom már a velünk szemben lévőket is belátták, hogy semmi értelme sincs oktan és hiábavaló ellenállásuknak és csatlakoztak azokhoz, akik értelmes és reájuk nézve egyedüli helyes eljárásukkal megelőzték őket.

Mi mindenesetre hidegvérrel és teljes nyugalommal megvárhatjuk ennek az időpontnak a bekövetkezését még akkor is ha a háboru még egy egész esztendőig is eltartana, hiszen bevallhatjuk egészen őszintén, hogy minden veszély, fáradtság és nélkülözés dacára, többek között teljesen beleéltük magunkat jelenlegi helyzetünkbe és az evvel járó dolgok már tulajdonságainkká váltak.

Ezzel kapcsolatosan csak egyetlen súlyos gond nehezedik

szívünkre és ez az, hogy esetleg későn kerülünk a délnyugati harcterre, ahol mindnyájunk jogos bosszu harca folyik és nem vehetünk részt az álnok olaszok tetteinek megtorlásában! Bármilyen csábítóan látszana közeledni felénk a csalogató béke, mely visszaadna bennünket kedveseinknek, távolról sem vágyódnunk utána oly epedve, mint azt ellenségeink remélik felölünk és ezt vegyék tudomásul mindazok, akik abban reménykednek, hogy ez a vágy annyira megerősödött bennünk, hogy további tettekre képtelenek lennénk!

Nem köthetünk olyan békét, mely nem kárpótolna bennünket az érte hozott nagy áldozatokért, sem olyan békét, mely nem biztosítja a jövőnk minden esetleges álnok megtámadástól és nem szolgáltat kellő biztosítékot gyermekeink és unokáink jövőjéért. Ezeket a kitűzött és megmásíthatatlan célokat okvetlenül el kell érniünk. Ezekből nem engedünk semmi körülmények között sem.

Büszkeséggel telten akarunk hivatkozni a általunk elért eredményre és nem engedünk addig egy tapodtat sem míg e célnál

nem leszünk! A világtörténelemben arany betűkkel megörökített tetteink maradandó emlékei lesznek az utókor számára a mi és szövetségeseink hatalmas, emberfeletti kitartása és vasakarata. Mindnyájan részt kérünk magunknak ebből a glóriából, mely büszkén valljuk magunkat a gigászi munka részeseinek. Magasztos győzelmünk teljes tudatában csapataink még mindig harcba készen állanak a fronton. Mindnyájan tudjuk és érezzük a győztesek felemelő érzését, mely oly fenségesen áthat bennünket. Készen állunk öntudatosan és erősen minden bekövetkező esethez.

Csak kitartás kell és ez megvan! Közeledünk már a győzelmünk mámorától harsogó napjához a békének! Közeledik már a béke, melylyel egy oly hatalmas háboruból kerülünk ki győztesként, melyet az egész világ ellen vívtunk!

Erők és győzelmünk tudatában várjuk a bekövetkezendő reményteljes jövőt, mely teljesen készen talál bennünket mindenre elszántan, akár békét hoz számunkra, akár fenséges Urunk szava új harcokra és újabb dialokra hívna!

T Á R C A.

Cselfi viszontagságos élete és hősi halála.

— *Saját tudóstónktól. — A Ludwig Baka eredeti tárcája. —*

Gyula bácsi, az öreg szakács mosolygott egyet, mikor előadtam neki, hogy Cselfiről, a szelid rókáról akarok írni. Az öreg elnevette magát. Nagy bajusza meg-megrándult, a szemei csillogtak, de azért így szólt:

— Á, nem érdemel az szót, önkéntes ur!

Látta, hogy nem állok el szándékomból, hát letörölt egy lócát s helyel kínál meg.

— Hát osztán ki tetszik írni az ujságba?

— Ki. Benne lesz a Ludwig Bakában!

Az öreg nevetett.

— Hát meséljen valamit róla öreg, hol és mikor került magához?

— Az idén májusban. Tetszik

tudni, Galiciában voltunk akkor. Nem nagyon jegyeztem a falut, talán Ciesownál történt. Egy nap láttam, hogy egy megsengeverista hat kis rókát visz az öleiben. Egy fával ásta ki a lyukból őket. Szerettem volna nagyon, hogy legyen egy kis vad jószágom, hát elkértem egyet tőle. Őt hetes lehetett a kis róka és Cselfinek neveztem el. Egy kávéladából csináltam neki helyet, egy kis gazban fekdűt. Akkor még kicsi volt, nem tudott kimászni belőle. Kivettem néha a ládából s játszottam vele. Eleinte nagyon féltékeny volt, később aztán megbarátkozott. Tejet adtam neki. Vettem mindennap a faluban egy üveggel egy fél kenyérért, vagy egy konzerváért. A húst nem na-

gyon szerette, keveset evett belőle. Összeapróztam neki s az ujjomról ett.

Hogy aztán nagyobb lett, a ládáját az ágy alá dugtam. A láda épen bepászolt az ágy alá s így nem tudott kibujni. Vagy két hét múlva már egészen megszokott minket és ott játszadozott körülünk. Ha megijedt, be akart szaladni a szobába, de a küszöb magas volt, hát neveltük oszt, hogy milyen igyekezettel menne befele. Ha *apmars* volt, felültettük a szekerre, ő már tudta, hogy megyünk, úgy ült a kocsis mellett, mint egy kis kutyá. Volt eset rá, hogy meneküléskor az ölemben vittem.

Másfél hónap múlva láncot tettünk a nyakába, hogy el ne szökjön. Később el-elment hazulról. Ha aztán hazajött s mi már lefekdűtünk, tettük magunkat, hogy aludjunk, ő oda lopédzkodott hozzánk s a fülünket, orrunkat nyaldosta, ezzel üdvözölt minket, csak aztán fekdűt le a helyére. Nem harapott volna meg a viláért sem.

Egyszer meglátott egy nagy fe-

Gyűjtés a kiegészítő kerületben.

A beregszászi gyűjtés eredménye 11776 korona.

Multkori számunkban megemlékeztünk a kiegészítő kerületünkben folyó gyűjtésekről, mely serényen folyik és már eddig is tekintélyes összeggel gyarapította ezredünk özvegy és árva alapját. Jóleső az a megértés, mellyel az otthonlévők, ezredünk hozzátartozóinak az ügyét felkarolják. Minden egyes fillér, melyet hazulról kapunk, nem csak a jótékonyasága gyakorlásaként, hanem mint az ezredünkkel szemben kifejezésre juttatott szeretet, a mindennekfeletti hála érzését fejlesztik bennünk.

Beregszászon dr. Kabáczy Viktor hadnagyunk gyűjtött. Gyűjtésének fényes eredményét nagyban előmozdította a „Beregi Hírlap“, amely lángoló szavakkal értékelte hasábjain gyűjtésünk nemes céljait és az összegyűlt 11776 korona legjobb bizonyítéka ugy ennek, mint a beregszásziak

kete tyukot, amint furdott egy gödörben. Odasompolygott a gödör széléhez, nézte, nézte a tyukot és a száját nyalagatta. Egy helyen meg ahogy megtanyáztunk, sok tyuk volt; közibük ment, de a tyukok szét-szaladtak. Mindig leste a tyukokat. Hát még mikor egy kacsát megfogott! Már a tarkóján volt a szája, mikor elvettem tőle. Hogy a gazdája meg ne tudja, eldugtam egy bokorba. Hát nem rátalált! Megint elvettem tőle, hát oszt jött utána jajgatva; szűkölt érte.

A madarakat is figyelte. Az énekük után ment.

Később, hogy nagyobb lett, már tudta a dürgést. Elcsatangolt messze és szaglászva jött vissza a saját nyomán. Akkoriban kukorica dara volt a menázi, ő is azt ette.

— Hát aztán mikor ide jött az ezred a román frontra, hogy viselkedett az uton? kérdeztem.

— Jól viselte magát. A vagonban egy lócán ültünk. Ő felmászott közénk, az ölembe ült s ugy szemlélte a vidéket. Mikor megékeztünk az új helyre, megkötöttem

nemes áldozatkészségének és Kabáczy dr. fáradozásának. — Miskolcon és Sátoraljaulyhelyen még folyik a gyűjtés és reméljük, hogy ezek eredményei sem fognak elmaradni az eddigi gyűjtésektől. — Következő számunkban remélhetőleg közölhetjük már a többi gyűjtések részletes eredményét is. —

Beregszászi gyűjtésünkhöz a következők járultak hozzá nagyobb adománnyal:

1000—1000 koronát adták:

id. gróf Lónyai Gábor (Nagy-lónya), Beregmegyei központi takarékpénztár rt., Beregszászi hitelintézet.

300—300 koronát adták:

Dr. Kabáczy Viktor, Beregszászi bank rt., Löw Zoltán, Beregmegyei gazdasági bank rt., ifj. Weisz Ferencz.

200—200 koronát adták:

Dr. Gerlóczy István, dr. Mandel Emil, Pro libertate szab. köm. páholy, Meisels Lajos, Klein Hermann (Mezőkaszony), Klein Menyhért és Hugó (Mezőkaszony), Grosz Miklós (Csonkapapi).

100—100 koronát adták:

Mezőssy László, dr. Balkányi Jenő, Buttkay Ferenc, dr. Kertész Ede, dr. Polchy István dr. Zombory Zoltán, Hausmann Áron, ifj. Weisz Vilmos, dr. Belényesy András, Szalay Sándor, Vári Sándor, Herskovits László, dr. Kroó Sándor, Kesztenbri am testvérek, Gerő Sándor, Kállayné, Pochy Szabolcs (Mezőkaszony), Fendrich Mayer (Mezőkaszony), Horthy Gyula (Tiszszalka) Fritsche Arthur (Hedze), Gáti urbéres közönség, báró Kaas Albert (Beregsom).

Ugy a felsoroltaknak, mint a többi nemes adakozóknak, akiknek neveit helyszúke miatt nem sorolhatjuk fel, ez uton a leg-hálásabb köszönetünket fejezzük ki. Áldozatkészségük minden egyes emberünk öntudatának és kitartásának emeléséhez nagyban hozzájárult.

Szerezünk örömet hozzátartozóinknak, küldjük el a „Ludwig-baká“-t a hatvanötösök táborig életének hű és szórakoztató krónikását.

elaludt az erdőben, későn jött vissza, ugy 1 óra felé delután. Látszott az ijedség rajta, hogy ott hagyuk megint. Ejjelre megkötöttem, hogyha előre találunk menni, velünk legyen.

Itt, ahol most vagyunk hamar megismerkedett a tereppel. A tiszt urak a kuglizónál játszottak, ő meg nézte. A főtisztelendő ur elhajtotta a sapkáját, hát elszaladt vele. Az alezredes ur többször küldte a pucereket, hogy vigyék oda a Cselffit. Ott játszott a Tilzer főhadnagy, ur kis kutyájával. A kutya félt tőle, szaladt előle, ő meg meg akarta fogni. A tiszt urak nagyon szerettek, mert tiszta volt és nem volt semmi szaga.

A tüzerekhez is eljárt, mert ott sok libát meg tyukot talált. Szerette nézegetni őket, hát zavarták oszt a tüzereket.

Mikor hazajött, mindig bebujt hozzánk a pokróc alá, sorra nyaldosta képünket csak aztán fekdült le.

Mindig beköszönt igy hozzánk. Tudtam mikor éhes; kereste a vi-

Frontkabaré a Ludwig bakáknál.

Alig készült el a Hegedüs főhadnagy által építtetett gyönyörű színházi épület, már is megjelent közöttünk az első magyar frontkabaré: Pázmán Ferenc kiváló társulata. Eredetileg két előadás volt tervezve a Ludwig bakák részére, de a nagy foku érdeklődés kielégítésére az előadásokat további három napra prolongálni kellett. Öt meleg hangulatu, végtelen kedves előadást köszönhetünk Pázmánéknak, akik alig győzték az ismétléseket a zsufoolt ház zajos tetszésnyilvánításaira.

Tiszteletteljesen meg kell haljounk e társulat teljesítményei előtt. Másodizben jöttek most el hozzánk, megjárva azóta Szerbiát, Montenegrót, Albániát, Dalmáciát, Boszniát, Volhyniát, az 1. hadsereg egész arcvonalát és mindenhol a hálás elismerés pálmája nyíltott részükre.

Kiváló tábournokaink elismerő szavai diszitik a társulat albumát, néhány meleg szó, maradandó emlékül azon teljesítményért, melyet az elpuhult élethez szokott bohém emberek véghez visznek, hogy a mi fáradságos, terhes életünkbe egy kis melegséget,

kulturát hozzanak — Köszönjük nektek Thália papjai és papnői, hogy eljöttetek hozzánk, hóban, zivatarban, ázva, fázva, köszönjük nektek, hogy elvittetek bennünket a muzsa berkeibe, magatokkal ragadva bennünket a gondtalanok világába.

Az előadásokról csak az elismerés hangján emlíkezhetünk meg. Öt elsőrangú előadás, majdnem teljesen más és más programmal, oly magas nivón állott, hogy minden várakozásunkat felülmulata.

Az előadásokat Major Lonci prologja nyitotta meg, aki kedves, közvetlen előadásával, csengő hangon üdvözölve bennünket, az otthon valók meleg üdvözlését, szent bizodalmat, a gyermekek csókját tolmácsolta. Benes Ilonka, Gábor Andor és Békeffy egy felvonásosainak nőszerepét alakította elsőrangban. Cs. Barna Manci kabaré dalokat énekelt nagyon kedvesen. A férfiak közül első helyen az igazgatót, Pázmán Ferencet kell megemlítenünk. Súlyos és fáradságos igazgatói teendői igazán nem irigylésre méltók, Az előadásokat rendezni, a külső kellékekről gon-

doskodni, társulatának igényeit a legnehezebb körülmények között kielégíteni, — olyan feladatok, melyeknek végrehajtásához egész ember — Pázmán Ferenc szükséges. Szinpadi alakításai szintén elsőrangúak. „A szövetségesek” című szinpadi tréfában, oly kiválóan játsza a német bakát, hogy a legkényesebb igényű hallgatóját is magával ragadja. A társulat többi férfi tagjai is fényesen megállják a helyüket. — Szentes János, a közkedvelt „János bácsi”, a társulat derűt keltő komikusa, akít a bakák az előadás óta folyton utánoznak és vigan ismételtetik burleszk kiszólásait: „No nézd-no nézd!” „Tik-tak-tik-tak!” stb. stb. Gergely Lajos és Nádasi Oszkár, dalaikkal, táncsal aratták a hálás közönségük jól megérdemelt elismerését.

Utóljára hagytuk a bakák kedvencét, „A trampli”-t — Treszkát. Pázmánné, az igazgató felesége, cseléd nótáival és menyecske szerepeivel annyira elbűvölte hallgatóságát, hogy úgy a tisztok, mint a legénység valóságos tapsorkánba törtek ki minden dala után. A műdalok, szinpadi tréfák, kuplék, mind nagyon tetszetek bakáinknak, de igazán elragadtatva csak a Treszkátó,

zet, ha inni akart. Idegen nem nyulhatott hozzá; megharapta volna.

Egy nap az arbeít munkások utat csináltak a hegyaljánban. Látta, hogyan jár a lapát, mint gurulnak a göröngyök. — Biztosan odament nézni, mert nagyon játékos volt. Valahányszor sepertem, mindig lefogta, húzta a seprőt. Nem félt az emberek közé menni. Akkor is biztosan odament, tudom, — mer ismerem a természetit — azok meg azt hitték, hogy vad, hát leütötték. Pedig ép előtte való nap kértem a Hirsplatzon egy *piros darabot*, mer vót a nyakában egy szij, de kiveszett belőle, hát gondoltam, majd a nyakába teszem, hogy lásák, hogy nem vad.

Kár szegénykéért. Eljött a román frontra hősi halált halni — tette hozzá nevetve az öreg.

Bizony — folytatta aztán — most milyen szép lenne már! Sajnálom nagyon. Ugy megszokni, hát az ritka. Nem tudnának annyit fi-

zetni érte, hogy odaadnám . . .

Hát hogy oszt nem jött elő, vártuk. Gondoltam, valami baja esett. Jön oszt a kis Erős és mondja, hogy látta, amint egy arbájtos vitte; lógott a kezibe. Mondta is neki: Könnyű volt azt agyonütni, mer az egy szelid róka volt!

Bántott a dolog, mer hogy a tiszt urak roppant szerették a Cselfit. Félttem, hogy baj lesz, ha az alezredes ur megtudja. Mondták is a tiszt urak: Öreg, kikap, mert nem vigyázott rá! Ha tetszett volna látni, milyen kis figura volt! Kibált is a Csontos (segéd szakács), hogy a fene egye meg, kár volt annyit bajlódni vele!

Itt egy kis szünetet tartott az öreg, majd folytatta:

— Nagyon játékos volt. A Sándor tiszthelyettes ur macskáját sokszor pofozgatta a lábával.

Egyszer egy este ellopta az ágyamról a dohányzacskómat. A

kis Eröss az istálló ajtóban aludt. Éjjel kihuzta a nadrágot a feje alól s elszaladt vele. Reggel a konyha előtt leltem meg. A legimációs kapszli benne volt, hát oszt kiáltottam neki, hogy itt a nadrág, hé! Az öreg Lázártól meg, aki a szekeren aludt, a kapcáját vitte el. A Csontos kapcáját felvitte az erdőbe, nem is került meg soha. A tajték-pipáját is kilopta a csizmájából, mer oda volt dugva s elvitte a kuglizóhoz.

Ciesow-ban meg feljárt a Hirsplatza, ott játszottak vele az orvos urak. Egyszer csak a Cselfi az ágy alatt falatozik. Azt mondja a Török, a puccer, hogy talán egeret fogott. Nézik, hát a hadnagy ur hétre való szalamiját húzta be.

H . . . n elvittem magammal sert inni. Igyon ő is gondoltam.

A kisasszonyt kértem, adjon valami edényt, amiből a Cselfi igyon. Hát oszt amibe a sert folyt, azt adta oda neki.

voltak. A társulat tagjait felváltva vendégül látták a körletünkben levő parancsnokságok és így nálunk is töltöttek egy kedves, vidám estét. Egy kissé furcsa volt tisztí étkedzésekben, melynek falai eddig kizárólag csak egyenruhákat láttak, a civil ruhák, de főleg a nők megjelenése.

Most folytatják vándor útjukat tovább, tőlünk egy magas hegyen lévő szomszédos ezredhez mentek fel játszani. Kacsaringós, meredek serpentin, lóháton baktatnak előre derék színészeink, elhozva közénk a kultura virágait — fogadják érte szívből jövő meleg köszönetünket.

— Lucy.

**Tábori felszerelések
Kantin áruk, karácsonyi
ajándék tárgyak
nagy választékban legol-
csóbban, nagyban és ki-
csinyben kapható
a „Reményi“ bazárban
Marosvásárhely Telefon 247.**

Vaszily egyszer fogott egy vakondot neki. Mikor a vakondok be akart a földbe bujni, már csak a farka vége volt kint, annál fogva húzta ki.

Ha egér, vagy madár volt nála, nem lehetett tőle elvenni. Ugy játszott, mint egy macska; járatta a farkát, mint egy kutya

Bizony, kár érte!

Az öreg elhallgat, nézi, mint vetem papírra az ő kedvenc állatkájának szomorú történetét.

A végén megkérdi:

— Oszt engem is bele tetszik irni?

— Bele, öreg!

— Á, ne tessék!

— Miért? — kérdem.

— Tudja lsten! Csak ötöt tessék megirni Csak úgy valahogy!

Szentpétery Károly.

Éjféli levél.

Annyira megtetszett nekem a Ludwig Baka legutóbbi számában közölt „Éjféli levél“, hogy elhatároztam, bevárom a legközelebbi éjfélt s akkor én is írok egy éjféli levelet. Buzdított erre a sok kedves elismerés is, melylyel bajtársaim „Egy nyugodalmass jobb éjszaka“-ról szóló cik-kemért elhalmoztak. Vajthó bajtárs, a Ludwig Baka közismert humoristája egyenesen odanyilatkozott, hogy az ő kenyerét veszem el humoros cikkeimmel, mire én azonnal küldtem neki egy teljesen friss tisztí prófuntot kárpótlásul, mivel igazán rosszul esnék, ha épen ő volna nehéz szívvel hozzám, aki becsületesen osztozott velem s Makay barátunkkal a baryszi győzedelmes ellentámadás ezer veszélyében és dicsőségében.

Persze én, mint nős családapa nem irhatok egy szép lánynak nyíltan éjféli levelet, így tehát Önhöz intézem soraimat kedves Ludwig Baka! Az lsten bűnül ne rója fel nekem, hogy horribile dictu szép leánykák mertek egyáltalában eszembe jutni!

Levelem célja egy töredelmes vallomás. Hiába, nem tisztá a lelkiismeretem! Szörnyen bánt valami engem, különösen éjjel, mert akkor amugy is sötétebben lát az ember mindent, mint nappal. No, ehhez tényleg kapitánnyá kell lennie az embernek, hogy ily nagy horderejű fölfedezést tegyen, t. i. hogy éjjel sötét van, — fogja most bizonyára mondani egy-egy türelmetlenebb olvasóm. De még csak egy kis türelmet kérek s meglátják, hogy kilyukadok oda, ahová akarok. Nappal ugyanis az ember tényleg könnyedén elsiklik olyan dolgok felett, melyek éjjel nagy gondot okoznak neki. Ennek következtében — bevallom — ezen éjféli órában a Ludwig Baka vitális érdekei ellen törtem s nem találva elég tágnak a lap hasábjait, külön zászlóalj-ujtságot alapítottam saját írói ambícióim kielégítésére.

Ezer lap felölel mindent, ami egyáltalában felöllelhető. Hölgyek természetesen kizárva, miután

őket itt a fronton tényleg nem lehet felölelni, sőt feltalálni sem.

Van azonban e lapban vezércikk a szolgálatról, helyesebben mondva arról, hogy a szolgálatot miként nem szabad teljesíteni. Ezen negativumból azután pozitívként kialakul a vezércikk: A szolgálat mint olyan. —

Van a lapban történelmi rész is, szintén negatív alapon. Ez arról szól, hogy mi minden nem történt még meg, vagy nem történt *ugy* meg, amint kellett volna.

Humoros cikk is akad bőven. Ezeket, ahogyan a Ludwig Baka ünnepi száma éles megfigyelő képességgel megállapította, tényleg *ugy* gyűjtöm össze, hogy járkálok a figyelőórónál és a tábori őrsőkön össze-vissza ceruzával a kezemben s följegyzek sok mindent saját ujságom számára.

A multkor például egy figyelőór arra a kérdésemre, hogy mit csinálna, ha jönne a muszka, a néplelek hamisítatlan őshumorának megnyilatkozásaképpen azt felelte: „Dehogy is jön az kérem, van is neki eszébe!“ Az ilyen nyilatkozat persze mint fényes cikk jelenik meg lapomban.

Vannak lapomban erkölcsi fejtegetések is, főleg azok részére, kiket éjjeli sötétség alkalmával netalán alva találnék. Tudom, hogy ebben a demokratikus szocialista világban bizonyára akad valaki, aki majd azt feleli erre: Könnnyű neki, ő csak akkor sötét éjjel, ha neki *ugy* tetszik, a többieknek azonban akkor is virrasztani kell, mikor neki aludni tetszik, de hát ilyen az élet, mint olyan. Erről különben egy egész külön levelet lehetne írni. Én csak azt jegyzem meg erre, hogy fakólovamat is azzal szoktam biztatni, ha egy meredek hegyre kell vinnie s nagyon fuj: kedves Sanyi, mért nem létélt Bataillonskommandás, akkor most nem kellene *ugy* fujnod, téged is cipelnének. Ilyenkor Sanyi megadja magát a sorsnak s visz tovább. Ez a legokosabb filozófia. Lófilozófia ugyan, de emberek részére is beválí.

Ujságomban igen sikeres eredménnyel indítottam meg a „csontorony-ócskavas“ gyűjtési akciót.

A századok e célra jobb ügühöz méltó buzgalommal fonattak körletükben gyűjtő urnákat, melyeknek tartalmát hetenkint beszolgáltatják. Ezen adományokat hirlapilag nyugtázom. Magam is szenvedélyes régiséggyűjtő lettem; naponta sok üres konzervdobozt hozok haza. Tévedések elkerülése végett hangsúlyozom, hogy nem a Teleki-térrel állok üzleti összeköttetésben.

De hát elvégre nekem is lehet valami gyűjtési mániám. Van, akinek a rendjelgyűjtés a szenvedélye. Az adjutánsom viszont a golyókat gyűjti különös előszeretettel -- hol a fejébe, hol pedig a lábába. Így aztán nem ért rá eddig rendjeleket gyűjteni magának. Persze nem is lehet, hogy egy ember mindent össze gyűjtsön!

Miután pedig az adjutánsomról, Gatteln hadnagyról van szó, hát elárulom azt is, hogy őt érte lapom kiadásának szerencséje. Mivel ez a lap naponkint több iv terjedelemben szokott megjelenni, így szegény adjutánsom néha féléjszakát is körmölhet a sokszorosítással. Ebben a körülményben aztán meg is találja a „Ludwig Baka” multkor fölvetett kérdésére a magyarázatot, hogy t. i. mi az oka annak, hogy Gatteln barátunk dacára annak, hogy látogatás ürügye alatt rendszerint megeszi az egész zászlóalj tiszteinek heti fassungját, mégis Fedák Sárival, azaz János Vitézzel legyen mondva „mint az égő gyertya, fogy”!

Igaz! Majd elfelejtettem megírni, hogy a lap címe: „Bataillonskommandobefehl”. Furcsa német cím, ugy-e, no, de egyébként magyarul irom. Van hozzá néha műmelléklet is; Ausbildungsprogramm, Offiziersbefehl stb. Sajnos, eddig még nincsen fényképészem, különben szívesen mellékelném néha egy-egy jobban adjusztált baka fényképét is, hogy mindenki lássa, milyen szép az, mikor a katona derékszíja a hátán van becsatolva, a sapkája meg „Kehrt euch”-ban áll, úgy hogy az ember azt hiszi, hogy az illető jön, pedig megy!

Bevallom végül, hogy egy ügyes trükkkel értem el azt, hogy lapom tényleg virágzik. Elren-

deltem ugyanis mint zászlóaljparancsnok, hogy amit mint író irok lapomban, azt mindenkinek olvasni kell!

Miután töredelmes vallomással tetemesen könnyítettem lelkiismeretemen, ez ünnepies éjféle órában szegény adjutánsomra való tekintettel, aki amugy is eleget szenvedett már s akinek mióta a taliának fejbe lőtték és a muszkák is fejbe tisztelték, egyre Ziehungban forognak a fejében a kerekék, mondom, főleg reá való tekintettel kompromissumot ajánlok fel: Kész vagyok lapomat beszűntetni, vagy terjedelmét a minimumra redukálni, ha a Ludwig Baka több helyet enged írói aspirációim kielégítésére.

Végül a közóhainak vélek eleget tenni, midőn arra kérem, vegye rá Wisinger alezredes urat, hogy írjon ezental is gyakran, mert igazán öröm volt katonalelkünknek olvasni a hangulatos „Győzni fogunk” vezércikkét.

Nem áll utolsó helyen a Ludwig bakák azon óhajítása sem, hogy Lévay őrmesternek a Ludwig bakákról irt ügyes cikkei részére minél több helyet engedjen, mert hát a sacro egoismo elvénel fogva mi, Ludwig bakák, mégis csak legszívesebben olvassunk a Ludwig bakáról. Ez sokkal jobban érdekkel bennünket, mint szerelmes fiatal munkatársunk szivettépő „Magáról, Magával, Magának, Maga miatt, Maga nem szeret, Magának jó éjszakát”, mindig körülbelül ugyanazt tartalmazó, egyébként azonban hangulatos elégiái. Különösen itt, a feldben, ahol olyan messze vagyunk a szerelemtől, mint Makó Jeruzsálemtől, igazán kár annyit piszkálni az alvó oroszlant. A szerelemmel különben úgy vagyunk, hogy aki élvezi, annak gyönyörű, de akl nézi, azt émylítően untatja.

Egyébként mint idősebb bajtárs megsugom kedves szerelmes munkatársuknak, hogy az olyan szerelem, amiről annyi sokat kell folyton siránkozni, az már „régen rossz”! Fiatal ember lévén keressen magának egy egészségesebb szerelmet s tartsa szem előtt mindig azt, amit nem kisebb

ember mint maga, Kiss József mondott, hogy: „A szerelmet gyakorold és ne magyarázd.”!

Szívélyesen üdvözli őszinte olvasója

Harctér, 1917. nov. 20.

Greiner Béla százados.

Kinevezések.

Ó császári és királyi Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

vesérőrnaggyá

stanagorai Stanojlovic István ezredest, a Ludwig bakák volt vitéz ezredparancsnokát, aki jelenleg egy gyalogsági dandár parancsnoka,

esredessé

Schaudy Rudolf alezredest, aki 1914-ben a ravaruszkal ütközetben a mi ezredünk parancsnoka volt,

alezredessé

Ennsner Henrik ezredünkbelli, a vezérkarhoz beosztott őrnagyot,

sáázadosá

Dr. Almássy Antal főhadnagyot, a nyolcadik század parancsnokát és Mizsák József főhadnagyot,

főhadnaggyá

Keresztessy Sándor, Tudja Géza, Szabó Lajos, Rác Ernő, Vltt Mörizt, Blumenthal Erhard, Bártfay Gyula,

főorvossá

Dr. Daday Jenő segédorvost,

hadnaggyá

Gottdlener József, Kiss Antal, Aros Mihály, Dicső Béla, Brozorád Kornél, Szekeres József, Dr. Katz (Nyfri) Zoltán, Foica György, Lebovics Sámuel, Klein Adolf, Dr. Szük Aladár, Friss Manó, Jónász Vilmos, Katz Dezső, Pataki Béla zászlósokat,

sászlóssá

Leskó István hadapródjelöltet,

hadapródjelöltté

Csontos Béla és Vejedek Staniszló önkénteseket,

törzsőrmesterré

Vastag János őrmestert.

Az összes kinevezetteknek sok szerencsét kívánunk kinevezetésük alkalmából.

Pirkadás.

Dübörögve, csendülve szárnyalt a hír,
Hogy fellángolt az Öntudat fáklója!
S a megtántorult orosz óriás
Pusztító karját ölésre tárja.

Üdvözölünk Világosság Népe
A vérvallást ledöntő uj hajnalon!
Üdvözölünk, hogy Ember lettél újra
S alkotni óhajtsz az elporladt romon.

Nincs lény, kibe az Ur szívet lehellt,
Fel ne ujjongna az Élet dalára
S ajkán a Szeretet zsoltárával
Ne kulcsolná kezét örök imára.

Nincs király, nincs paraszt a nap alatt,
Ki tengerén át a millió sirhantnak
Ne nyujtáná jobbját az élő Embernek,
Születésén a Megváltó napnak.

Izzó lélekkel megyünk elétek,
Mert hisszük, mit bírnak Ezredek óta:
Országot, Jogot és Becsületet
Vasakaratumk közösen megójsa!

Nem kívánunk Testetekből semmit
Ha megértést akartok és semmi mást.
Harangot öntünk ágyuinkból,
Hogy üdvözöljük az Új-Feltámadást!

De vigyázzatok, hogy a Béke poharába
Mérget ne keverjen a sok álnok kéz!
Mert a Nagydómadáson óva iszunk
S ki mérget önt, az örökre elvész!

Munkács, 1917. nov. 26.

Lebovics Sándor.

Maródiak között.

Szomorú vigjáték három felvonásban.

Személyek:

Torta szanitészvezérigazgató.
Satom , főfelügyelő.
Manó szanitész.
1. maródi.
2. maródi.
Egy sebesült.

Történik a Regemenc hirsplaccon.

Idő: Az olvasás pillanata.

1. felvonás.

Szin: Pazar sötéttséggel világított teremserű szoba belseje emeletes ágyakkal. Az ágyakon horkoló, szuszogó alakok. Reggel 6 óra. Kivülről egy kis ablakon kezd a világosság betolakodni. A függöny felgördülése előtt az egerek és patkányok dalárdája a „Szabademegenni” című Zerkovitz-féle indulót adja elő.

1. maródi (megmozdul, ásit; az alatta fekvőhöz): Feri!

2. maródi. He?

1. m. Alszol?

2. m. Nem én!

1. m. Már mennek a pucerek a kávéért.

2. m. (kinéz az ablakon) Csakugyan! Szólni kéne Manónak, hogy hozzon kávé, mert nem fog jutni.

1. m. (a szanitészhez). Manó, menjen kávéért!

2. m. (a többi maródiakkal, kik felébredtek. Menjen, menjen, menjen! (Fenyegetőleg) Menjen!!

Manó csak alszik magának.

Kórus (felzug). Mi lesz a kávéval? Mi lesz a kávéval?

Manó nyugodtan alszik.

Kórus (fenyegetőleg). Mi lesz vele! Mi lesz vele!

Manó nem vesz tudomást az ügyről.

Kórus (tombolva). A frász essen bele! A frász essen bele!

Manó (fölébred a zajra). Mi az van? (németül beszél, a magyart kifogatja) Már reggel?

1. m. (félénken, megszeppenve). Tessék szives lenni kávé hozni.

Manó (fölényesen). No, még korán van!

2. m. (alázatosan). Már elment mindenki!

Manó felkel, vedrellel távozik.

Kórus. A fene egye meg, de lusta!

2. m. Álomszuszék!

Kórus. Szuszék, szuszék, álomszuszék!

Manó (bejön a kávéval). Na, sálkát! (összeszedi őket, szétosztja a kávéját.) Na, vinni! (Kiki elviszi sajkáját. Vad hörpölés, szürcsölés, csámcsogás, csümcsoágés keletkezik. A fogak rémesen csattognak, a gégek örülten táncolnak, a gyomrok helyeslően bölintanak.)

1. m. En. mán kávé!

2. m. Ahm. Jó!

Torta (bejön). Jó reggelt! (Kerzeit dörzsöli.) Hideg van kint. („Hőmérőket“ vesz elő s a betegnek hónaljába dőfi.) Rosszul megy az üzlet! (Kihuz egy lázmérőt.) Harminchat-hat! Az semmi! (Má-siktól is elveszi.) Jobban van? Harminchét-nyolc! Majd kap orvos-ságot! (A kihuzott lázmérőket más betegekbe szurja.)

— Fügöny.

II. Felvonás.

Szin: Ugyanaz. Nappali sötétség. Egy sarokból fájdalmas gyomor-korgás hallik. Kivülről egy ideg-borzongatóan finom, csendes, lágy, halk muzsika szűrődik be; az orosz tűzéség játszik Wagner „Bumm-Bumm“ operájából egy áriát. Délelőtt 11 óra.

1. m. (Kolbászt süt a tűznél):
Ez igen, ez cufusz!

2. m. Ahum!

1. m. Nem olyan, mint amelyet a századnál adnak!

2. m. Bizony. Ott csak a fele!

1. m. Még annyi sem!

2. m. Mi lesz ebédre? kon-serva?

1. m. Nem, tésztaleves!

Satom (német, hibásan beszél magyar nyelven. Belép): Van itt még et hely? (Szétnéz. Egy utjában levőhöz) Vidázni csak itt et kicsi, öreg, et sebesült jönni fog. (Kimegy)

1. m. Már megint volt kint valami!

2. m. Biztosan támadtak a muzsika az éjjel!

Satom (betámoogat egy sebesültet): Kicsi vidázni ereg! (lefektet)

2. m. Mondja mán el, hogy esett?

Sebesült (lassan, akadozva): A lábam meglótték! — kinn álltam horchposton —

Satom (harsányan): Menázs herausz!

Sebesült (folytatja): reggel felé

Kórus (belevág): Gyerünk, gyerünk, gyerünk, gyerünk (otthagyják a sebesültet, vad sálka csörömpölés közt kivonulnak).

— Fügöny. —

III. felvonás.

Szin: Ugyanaz. Még mindig ugyanaz. D. u. 5 óra. A maródiak teljes készenlétben állnak, hogy a fassungra lecsapjanak. Feszült várakozásszag terjed a levegőben. Kiváncsi szemek villognak a sötétben.

Kórus: Öt óra már, öt óra már!

1. m. Már mehetnének a fassung-ért!

2. m. Lesz rum is?

1. m. Lesz!

Satom (belép Manóval): Itt a faszolás! (Kenyeret, üveget tesznek az asztalra Szemek fölcillannak, kimerednek, bőszen villognak. Üdvriválás) Csend, sorba! (Osz-tani kezd)

Kórus: Mi van a rummal, mi van a rummal?

Satom: Várj csak! Mindjárt lesz!

1. m. Ki vesz kenyeret?

2. m. Ki ad el dohányt? (zaj)

Egy hang: Ki vesz rumot? (Nagy zaj, árák röpködnek a lé-gben. Kereslet, kínálat; börzei hangulat)

Másik hang: Ki adja el a ci-garettát?

Sebesült! Én eladom! (nyög) jaj! — jaj! —

Satom: Ki még nem kaptak itt dohány?

Manó: (egy fél kenyeret lel) Kinek ez a porció?

1. m. Ez jó rum!

2. m. Ahun. És jó sok!

1. m. (kenyeret pofázik) A ke-nyér is jó!

2. m. Megezed az egészet?

1. m. Hát mi ez? Tavaly két egészet megezttem!

dörgés)

1. m. Ahá, már kötik a békét (Röhög!)

2. m. Dehogy! Ez csak üd-lövés!

Torta: Nem hiszik? Komolyan mondom!

Kórus Takarja le, takarja le!

— Fügöny. —

Szkár.

A pótzászlóalj.

Pótzászlóaljunkhoz bevonult a szolgálattételre: Keresztessy Sándor (az I. pót századhoz lett beosztva) és Gáthy Dániel főhadnagyok (II. pót századhoz) valamint Löcherer Béla hadnagy.

Glockner Rudolf százados, pótzászlóaljunk kiváló segédtszázadosa sebesülték és betegek körében kiváló tevékenykedése elismerésül, jól megérdemelt kitüntetésben részesült. Ferenc Salvat főherceg, Ó felsége nevében, hadiékítményes vörös kereszt kitüntetésnek II. osztályát adományozta a közkedveltségnek örvendő századosunknak.

Modrovich Ernő századosnak a legénység kiváló kiképzéséért, lelkiismeretes és fáradhatatlan szolgálatának elismeréséért, Har- vich altábornok kerületi katonai parancsnok, legteljesebb elismerését fejezte ki a legfelsőbb szolgálat nevében.

Barna Gábor főhadnagy a szá- mári katonai rendőrség parancsnokának lett véglegesen kinevezve. Barna főhadnagy, aki polgári életben mint fősolgálati működött, hamar bele ért magát új beosztásába és jó vé- gáru monokliján keresztüllöve- erélyes pillantásaival ugyancs megfékezi az esetleges reniter- kedőket.

Katé.

Teriesszük a Ludwig bak

FRONT

Karácsony

Közeledik megint felénk. Néhány nap múlva eljő a nagy, szent ünnep, millió gyermek ártatlan, gaz boldogságát hozva magával. Nem fogja ezt a boldogságot semmi sem zavarni és őszinte lesz a lelkük öröme, hiszen csöpp kis szívükbe nem tud beférni annyi bánat és gond, mint a komoly, felnőtt emberekébe. Az ő lelkük nem tudja érezni a fájdalmakat, melyek oly sok embert sujtanak meg, szemük nem látja a könnyeket, míg a bús arcokat öntözik, kicsiny agyuk nem tudja fölfogni, megérteni a gyászt, melynek sötét árnyata szomorúan lobog a népek felett. Ők csak azt érzik, hogy közeleg a nap, melyen kívánságuk teljesül, mely meghozza vágyaik tárgyát, csak azt tudják, hogy lesz egy csillogó, örömteli fest, melyen leszál a Jézuska a földre, hogy játékot hozzon nekik. . . .

Az utóbbi napokban a békehangulat fölötté urrá lett a harcok lelkeken. Bizakodó reményekkel tekintünk a jövő elé s várjuk a karácsonyt és vele együtt a békét is.

. . . Fönt a Kárpátok magas bércein, hol a halál leselkedik a harcok katonákra, posztján áll egy Ludwig baka. A hó sűrű pelyhekben hull. A hideg szél átjárja testét, de lelkéből édes emlékek melege árad. Eszébe jut az otthon, családjára gondol, kedves szeretteire. Mintha látná feleségét, gyermekeit, mintha ott lenne közöttük, gondolatban sorra öleli őket. És elszorul a szíve, bánatfelhők folynak lelkének-egére. Majd eszébe jutnak kötelességei, mint posztjának. Sok sok ember életére vigyáz, leve, nem jön-e az ellenség. Pihenő helyeinek sorát

orosok békeajánlatot tettek. Adná a jó Isten, hogy sikerüljön. Milyen jó is lenne hazatérni egyszer már, megmelegedni a családi tűzhely lángjainál. Az lenne az öröm, az lenne az ünnepnap; a béke egy végleges karácsonyt hozna a földre. . . .

. . . És hull, hull a hó. . . . A zöld fenyők lassan fehérré válnak, a földön vastag, puha hószőnyeg csillog. . . Sapkáját és köpönyegét belepte a hó, bajusza zuzmarás. . . Csak a szél ne fujna, mind az arcába vágja a havat.

. . . És ott áll a tomboló hóesésben a kárpáti őrszem. A táncoló szürke alak egészen fehérré válik. A tél vad erőlködéssel tetszeleg magának. A fák fájdalmasan nyögnek, hajladoznak. A poszt csak áll, figyel és gondolkodik. Lelkében egy belső láng lobog, melynek fényénél a család kör képe jelenik meg előtte. Reményei teljesezésén mereng, amint a szálló hópihéket nézi. A csillogó kristályok alakjából mintha képek rajzolódának ki s ő ezeket nézi sorra, egyenkint. S a hó csak hull, hull. . . .

És a posztjának eszébe jut, hogy nemsokára karácsony lesz. Ezzel kézzel tartja puskáját, szükség esetén teljesíti kötelességét, hogy egy igazi Ludwig baka maradjon. És hull, csak hull a hó. . . .

— —

— H I R E K. —

— Kinevezés. Ő felsége szeretett hadosztályparancsnokunkat, Aust Adolf tábornokot, altábornaggyá léptette elő. Ezredparancsnokságunk meleg hangu táviratban üdvözölte ő excellenciáját kineveztetése alkalmából.

— Változás a parancsnokságban. A stanislai csata után üdülésre küldött Délceg Imre hadnagy ismét kijött közibénk és átvette a negyedik század (volt vadászszázad) parancsnokságát. Diez Günther főhadnagy a roham- és altiszti iskola felügyeletével lett megbízva. — A szabadságról visszatért Kabácsy

segédtszije, bevonult tábori ezredünkhöz és átvette a 7. század parancsnokságát. — Dr. Pencs István főorvos, szolgálatfételre ezredünkhöz lett vezényelve és dr. Weisz Géza ezredorvos távozásával megüresedett orvos főnöki tisztet látja el a Ludwig bakáknál.

— **Eltávozás.** Dr. Weisz Géza ezredorvos, aki két éven keresztül közszeretetnek örvendő orvos főnöke volt ezredünknek hosszú frontszolgálatára való tekintettel, egy hátrább fekvő körházhoz lett vezényelve. Két éven keresztül megosztotta velünk minden örömünket, minden bánatunkat, fáradhatatlan munkásságával a legkiválóbb egészségügyi intézményeket létesítette ezrednél és mindnyájunknak nemcsak orvos, hanem jóaka. Ő igaz barátja is volt. Fájó szívvel látjuk távozni őt körünkből, különösen lapunk szerkesztéséig egyik jóakaró régi patronusunka vesztívén el benne. További működéséhez, a Ludwig bakákéval Ludwig Baka nevében, sok szerencsét kívánunk. Tarcsay János ezredünkhöz beosztott zászlóaljparancsnok a stanislai utóvédharcokban és a román határon vívott augusztusi harcokban oly kiválóan vezette a Ludwig bakákat egészségi állapotára való tekintettel a délnyugati határra lett vezényelve, „könnyebb” szolgálat alkalmazásban. — Ugyan Dr. Weisz Géza ezredorvost, mint Tarcsay János századost, az ezredparancsnokság a legfelsőbb szolgálat nevében dicsőrelett ezredünknél való kiváló működésükért.

— **Vezénylések.** Nuss Gyula százados bevonult a tábori ezredhez s egyelőre az ezredparancsnoksághoz lett beosztva. — Schön Géza főhadnagy a súlyosan beteg el távozott Róica Emília főhadnagy helyére a rohamzászlóaljhoz lett vezényelve, ahol a segédtsziti teendőket fogja ellátni. — Bogdán Sándor hadnagy az ezredirodába lett beosztva s a lövészintézet zászlóaljsegédtsziti fő

lajdónosa is, Ófelsége rendelete értelmében a kiképzőcsoporthoz lett küldve.

Halmai Zoltán tüzérhadnagy, ki ezredüknel mint összekötő tiszt működött, az ezredkörletben egy üteget vett át. Helyébe Reich Öskár tüzérhadnagy lett beosztva. — Sorger Árpád zászlós a hetedik hadikölcsönjegyzésnek az ezredben való keresztiülvitelével lett megbízva. Szorgalmasan járja a századokat, hol lelkesítő s buzdító szavakkal igyekszik a már eddig is igen szép eredményt fokozni. Remélhetőleg ezredünk e tekintetben nem fog elmaradni a többiek mellett s ahogy mi ismerjük a Ludwig bakát, hisszük, hogy amint az ütközetekben, ép úgy a polgári kötelességek teljesítésében is első helyen fog állani.

— **Szabadságon vannak.** Weisz Géza és Fodor Arthur főhadnagyk, Gyöngyössi Zoltán hadnagy, Gött Ede, Várdai Miklós és Bánjai Kálmán zászlósok, Lukács Imre és Harmath Sándor hadnagyk.

— **Egy milliós hadikölcsönjegyzés.** Mint a „Szamos“ közli, Barna Gábor a 65. gy. e. főhadnagya, a hetedik hadikölcsönre egy millió koronát jegyzet egyik szentmári pénztintézetnél. A mi szeretett bajtársunk, aki a harc téren mindenkor oly fényesen megállotta a helyét, igazán kivétel nélkül a legbensőbb szeretetnek örvend közöttünk, ismét kifejezésre juttatta önzetlen hazaszeretetét. Ő is azok közé tartozik, akik az ősi jelszavat „Vitam et sanguinem!“ szó szerint betartják. Legyen a nemes tette példa mindazok előtt, akik eddig még nem tettek teljes mértékben eleget hazatias kötelezettségeiknek. Barna főhadnagy, aki egyik véres ütközetünkben hősiességével közepette súlyos tüdő-lövést kapott és kiváló magatartásáért legfelsőbb kitüntetésben is részesült, előállhatott volna, hogy — kérem én már megtettem a magamét! — De ő igazi Ludwig bakához illően, nem csak vérével, hanem az étellel, a pénzzel is, jó hazafihoz illően eleget tett kötelességének. Tette követendő példaként lebegjen előttünk!

— **Uj kápolna.** Az ezredparancsnokság körletében, festői helyen, kis magaslapon épül a hatvanötösök uj kápolnája. Tervbe van véve, hogy e kápolnában az elesett hatvanötös hősöknek díszes emléktáblát fognak állítani. A kápolna maradandó emléke lesz az ezred itteni tartózkodásának. A művészies tervezetet Léva őrmester készítette és ez sem fog a többi kiváló alkotása mögött maradni.

— **Békezászló.** Őriási izgalmat okozott az a telefonjelentés, mely szerint az orosz front egyes helyein fegyverszünetet kötöttek. Nálunk erre vonatkozólag még nem történt semmi intézkedés, e sorok írásakor a muszkák még szorgalmasan lövöldöznek. Érdekes kis epizód történt ebből kifolyólag az egyik századnál. Egy reggel nagy izgalommal jelentik telefonon a zászlóaljparancsnokságnak, hogy a muszkák kitétték a fehér zászlót. A zászlóaljparancsnok küldött egy járót, hogy állapítsa meg nyombar, mi a tényállás és szükség esetén lépjen érintkezésbe a muszkával. Nemsokára visszatért a járór, megnyult orral persze. Kitűnt, hogy a muszkáknál nagymosás volt s az illető századnál békezászlónak nézték a száritás céljából kiakasztott — fehérenmút.

— **Kabaréelőadás.** A frontkabaré tagjait ezredparancsnokságunk egy este vendégül látta. A vacsora után Salamon őrmester a Ludwig Baka-frontkabaré dillettáns társaságával a profeszszionista vendégművészek részére nagyszerűen sikerült előadást tartott. Pázmán direktor és művész-társai a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak Salamon őrmester előadásáról s élvezettel hallgatták az előadott szép dalokat, valamint az ügyes tréfákat.

— **Találmány.** Rovny Antal, a harmadik géppuskás század derek tiszthelyettese, ezredparancsnokságunktól három hétre szabadságot kapott egy nagyszabású találmánya részletes kidolgozására és értékesítésére. Rovny tiszthelyettes feltalálta annak a módját, hogy mikép lehetséges viz hajtó erejét felhasználni és értékesíteni anélkül, hogy annak

természetes folyását és által növeljük. Rovny, aki már több szabadalmazott elsőrangú találmány tulajdonosa, mint katona is csillogtatta tehetségét, amennyiben egy újfajta célzőkészüléket készített, mely jelenleg a katonai műszaki tanácshoz lett elfogadás végett előterjesztve,

— **Jégpálya.** Az ezred állomáshelyén egy szép modern jégpálya létesült. Nem fog tehát ez sem hiányozni a sportkedvelőknek. Estéknél villanyfényű s katonazene mellett szórakozhatnak majd a hatvanötösök, már amennyire a szolgálat megengedi. Azok, akiknek otthon nincs módjukban jégpályán hódolni e nemes sportnak, a frontra váltott belépti díjjal a mi jégpályánkat is használhatják.

— **Építkezés.** A Seeharz kapitány parancsnoksága alatt álló második zászlóaljnál nagy építkezés folyik. A tisztli étkezde az ezredparancsnokság étkezdejének mintájára megnagyobbították. Az építkezéseket csakis azért végezték, mert az orosz parlamentaireket akarják megvendégelni ott. Az új épületbe biztosan be fognak férni. Egyelőre ugyan kérdés, hogy a muszkák parlamentaireket, vagy ágyugolyókat fognak odaküldeni, de mint értesülünk, az előkészületeket mindkettő fogadtatására megtették.

Házasság. Radics Endre, a népszerű hatvanötös őrmester, ki régebben tábori újságunkba is írt, megszökött orosz fogságból. Most Pöstyénben üdül s ott Sztraka Ilonka urleánnyal házasságot kötött. Az ifju párnak őszinte szívvel kívánunk sok szerencsét.

— **Tél.** A hó leesett és ugyan csak érezhető, hogy tél van. Az utóbbi napokban 18—20 fok hideg volt. Ejjel különösen nagy hideg van. A keményre fagyott utak sikosak, ember és állatot egyaránt veszélyeztetnek. — Az utóbbi időben nagy előrelátással és gondnal rendbehozott utak most már oly jó karban vannak tartva, hogy biztosítékot szolgáltatnak arra nézve, hogy nagyobb hófúvás esetén is zavartalanul megtörténhet az utánpótlás. Az utak rendbehozása körül dr. Ka-

tscher Róbert hadnagy szerzett elismerésre méltó érdemeket. A nagy hidegre való tekintettel ba káink kitünően fel vannak szerelve téli dolgokkal úgy, hogy remélhetőleg nem fognak megfázni.

— **Fegyverszünet.** Lapzárta-kor értesülünk, hogy hivatalosan el lett rendelve a mi harcvonalunkon is a fegyverszünet. Sötét éjszakákon, kicsiny tábortüzek mellett üldögélve hányszor meg-tárgyaltuk azt, hogy mikép is lesz az a békekötés?! Lázasan, kipirult arccal lett megvitatva ennek az eshetősége és majdnem minden vitának e tárgy körül az lett a befejezése, hogy mindenki külön-külön ígéretet tett, hogy milyen módon fogja örömet kifejezésre juttatni, ha majd a békekötésnél tartunk. Mindenki ígéretet tett és legtöbbször nagy dári-dókról, mulatozásról beszéltek. Ez a téma a negyedik év folyamán már alaposan ki lett merítve. Annnyira beleéltük magunkat jelenlegi helyzetünkbe, annyira szokásunkká vált ez a háborus állapot, hogy sokan már el sem tudják képzelni, hogy ez valaha másképp lesz. Az is hozzájárul ehhez, hogy már többször emlegették, hogy meglepsz a béke, de mindég csak a kivitelnél maradt a terv. Most, hogy a kilátások kezdenek kihalakulni és a megvalósuláshoz közeledni, most, mikor kinnt az árokban vagy akár előtte kényelmesen végig-sétálhatunk anélkül, hogy a minden pillanatban fenyegető le-lövés fenyegetne, most — mintha elfelejtettük volna mindnyájan a béke esetére tett ígéretünket, nem hallatszik sehol az elképzelt tombolás, örömrivallgás, hanem teljes nyugodtsággal várjuk a fejleményeket és az sem fog bántani bennünket, ha ellenségeink még mindég nem elégették volna meg a vérontást; ha még néhány ökölcsapásunkat óhajtják élvezni, ha újra harcra kerül a sor. Ime itt a fegyverszünet, talán már közeleg a béke. és alig hal-latszik nagyobb örömkáltás, minthogy — *így is jó van!* Mi is csak annyit fűzünk ehez, hogy mindenre el vagyunk készülve és akárhogyan lenne is, nekünk jó lesz!

— **Elkészült a fürdő.** A teljesen modern elvek szerint készülő új fürdő építést befejezték s a pompás épület dicséretére válik a hatvanötösöknek. A mesteri alkotásra a fáradhatatlanul buzgólkodó, páratlanul serény Hegedüs főhadnagy igazán büszke lehet. Az ő nevéhez fűződik a tervezés és alkotás. Mesteri kézre vall a gyönyörű épület, melyet az ő tevékenysége gombamódra növesztett ki a földből pár nap alatt. A nagy munkában segítségére volt a népszerű Lévay ör-mester, ki szintén résztvevett a tervezésben, de különösen a kivitelben. Teljes odaadással buzgólkodott azon, hogy minél jobbat nyújtson. A stílusos épület, mely villanyvilágítást kap, két tisztí fürdőszobából, két nagy, teremszerű legénységi öltözőből áll. A tágas fürdőterem tiz zuhanyal van ellátva alul betonozva. Naponta 200 300 ember fürödhet. Van ezenkívül a személyzetnek egy szobája s a fertőtlenítés céljaira szolgáló helység, valamint gépház és előszobák. A fényesen sikerült építkezésnél a Hegedüs főhadnagy parancsnoksága alatt álló műszaki század alapos munkát végzett. A csövek felszerelését és a gépek beállítását Kaufmann tizedes eszközölte, a művészies asztalos munkát Pohareszky szakaszvezető sok gondnal és izléssel véggezte. — Ugyancsak Hegedüs főhadnagy vezetése alatt készült az üdülő otthon, valamint a melegező hely, hol a katonák mindig teát kapnak.

— **Szomszédainkkal,** mint jó magyarokhoz illik, naqyszerű viszonyban vagyunk. Leöchej kapitány a szomszédos zászlóalj parancsnoka gyakran jön át a mi szélső zászlóaljunkhoz és Greiner kapitányunk is gyakran megy fel az éghez közelebb lakó szomszédhoz. Igazi magyaros vendéglátás folyik kölcsönösen.

— **Villamos világítás.** Serényen folyik a munka a villany szerelők részéről. Sok helyen már el is készültek, itt-ott villanylámpa fénye tűnik fel. A tisztí és legénységi deckungokba is bevezetik a villanyt, a bakák bizonyára örömmel fogják venni ezt az újítást.

Ludwig bakák!

Megkondultak ismét a harangok. Újból fegyverbe szólít bennünket a haza. Ez a hetedik nagy sorozás, amit a már negyedik éve tartó háboru megkövetel és mi magyarokhoz, ósapainkhoz hiven, lelkesen dalolva összefogódunk és úgy énekeljük hogy: „Mindnyájunknak el kell menni”!

Megértjük a haza hívó szavát s egy pillanatra sem késlekedünk, hogy kivétel nélkül mindnyájan a kibontott zászló alá seregljünk. Valamikor réges régen ósapaink lóra szálltak, oldalukra kötötték ősi fringijukat s úgy siettek a haza védelmére. Ugyanekkor mindenki összerakta vagyonát, összehajította marháját és a haza oltárára helyezte ezen a háboruhoz szükséges, nélkülözhetetlen municiót. Mi Ludwig bakák önzézetesen valljuk, hogy tudatában vagyunk magasztos hivatásunknak. Mi magyarok és szövetségeseink tudjuk, hogy miért harcolunk; vasakarattal, szent odaadással áldoztunk és áldozunk mindaddig, míg a haza ezt megköveteli tőlünk a szent ügyért, a végső győzelemért.

1914-ben, mikor a vészharangok megkondultak, kitérő lelkesedéssel siettünk mindannyian a haza oltalmára, hogy megvédjük a mi édes szülőanyánkat, a magyar hazát az ellenséges, Adáz orvtámadástól.

De nem elegendő ami önzellen lelkünk odaadása és hősiességünk a haza védelmére. Mindnyájan tudjátok, akik már évek hosszú során át ércfalként álljátok elleneink támadását, hogy mi minden szükséges a harcviseléshez, a siker, igen, a nagy, végső győzelem eléréséhez! A temérdek munició, élelem, első-rangú felszerelések mind tengernyi pénzbe s áldozatba kerülnek. Ami hadvezetőségünk és az otthon levők gondoskodással, szorgalmas munkával elkövetnek mindent, hogy semmink se hiányozzék, hogy a legtokélete-sbben teljesíthessük a reánk rótt feladatot.

Mindez természetesen temérdek pénzbe kerül, amik szintén nekünk, hazánk gyermekeinek kell

előteremteni. Az állam jószágos atjakent óvja gyermekeinek érdekét. Nem vette el tőlünk semmit erőszakkal, hanem mindent, aminek beszerzése szükséges volt, úgy szerezték be, hogy nekünk csak javunkra váljon.

Hetedszer kondultak meg most a harangok, hetedszer szól hozzánk az állam, hogy sorakoztasuk ami már évek óta fegyverben álló kiváló hadseregünk mellé a másik szükséges hadsereget, a pénzt! Figyjétek el nekem Ludwig bakák, hogy a pénz épen olyan szükséges hadserege a hadviselesnek, mint mi, fegyverben álló polgárok. Gondolkozzatok csak egy kissé erről a kérdésről! Vannak valán egyeseink, akik azt hiszik, hogy ha a hadikölcsönre jegyeztek, ezzel meghosszabbítják a háborút. Milyen balga, téves felfogás ez! Mindnyájatoknak tudni kell, hogy ellenségeink nemcsak vérrel és vassal harcolnak ellenünk, hanem nyíltan gazdasági háborút is hirdetnek és az képezi most már a legfőbb céljukat, hogy kiéhezessenek, gazdaságilag tönkretegyenek bennünket. Ezek tehát, akik azon téves hitben vannak, hogy a hadikölcsön jegyzés meghosszabbítja a háborút, önkéntelenül ellenségeink mellé állanak és ugyanolyan bünt követnek el, mintha galádul ellenségeinkhez pártolva ellenünk harcolnának. A Ludwig bakák között em akadhat ilyen áruló. Mi, kik oly fényesen ragyogó babóleveleket szereztünk győzelmeinkkel a harcok mezején, ebből a dicsőségből is részt kérünk magunknak. Most, hogy ellenségeink erőnkkel s öklünknek csapásaitól megfőrvé Lákéért könyörögnek és kezdik belátni, hogy minden erőködésük hiábaváló, most, mikor a nagy trombitás már-már ajkához emeli a harsonnát, mellyel a mi nagy, végleges győzelmünket fogja világgá kiáltolni, most fogjuk megmutatni, hogy milyen nagyok és hatalmasak vagyunk mi, kik büszkén valljuk magunkat győnyörű hazánk fiainak. Befogjuk bizonyítani, úgy ahogy ezt az eddigi hadikölcsönnel oly győnyörűen bebizonyítottuk, hogy gazdaságilag is törhetetlenek vagyunk

és mindenkor, minden tekintetben megértjük hazánk hívó szavát.

De mindezekről eltekintve most mint üzletember szeretném megbeszélni veletek a dolgot. Helyezkedjünk egy ilyen ember gondolkodásába. Mondjátok el nekem, mit csináltok tulajdonképen pénzetekkel? Az egyiketek a ládafiában őrzi azt. Ráül a ládájára, zsgorian rakja egyik garast a másikra és kaján örömmel számlálgatja napról-napra vagyonát. Ez ugyanolyan, mintha az a katona, aki kint áll a lövészárokból és egymásután leadja lövéseit a reánk törő ellenségre egyszerre csak elfogy a patronja, pedig még lőnie kell, mert meg kell védenie hazáját és háta megett áll a fősvény, a zsgori, akinek tele van a ládája tölténnyel, vagy a pénzzel, amiből a töltényeket elkészíthetik és mégsem adja oda a magáét a világért sem. Emellett a fősvénynek a penze csak azzal gyarapodik, amit keservesen össze tud lúporgatni magának. A jó gazda minden elérhető módon gyarapítani igyekszik vagyonát. Még ha bankba tenné is a pénzt, félénnyel gyarapodna csak, mintha az államnak adná oda. Higyjétek el nekem Ludwig bakák, hogy ma a legjobb üzlet a hadikölcsön. Akinek ezer koronája van és azt az államnak kölcsönzi oda, havanót korona kamatot kap pénze után egy évre. Be kell látnotok, hogy ennyit senki sem ad nektek pénzetekért, hogy ilyen jó üzletet senki sem köt veletek. De nem is találhattok oly anyagilag biztosított adóst, mint az állam. Az állam a leghatalmasabb vagyoni tekintély, úgy hogy állíthatom, hogy senkire sem bízhatjuk oly nyugodtan pénzünket, mint az államra.

Mi, kik már négy éve mindenkor megtettük kötelességünket, úgy ahogyan a Haza megkívánta azt tőlünk, most is meghallgatjuk a szent hívó szót és eleget fogunk tenni a hozzánk fűzött reményeknek. Jertek el mindnyájan, járuljunk jó hazafiakhoz illően a haza oltárára fektetett urnához és adjuk oda megtakarított garsainkat a nagy, szent cél érdekében, mert ez az egyedüli módja annak, hogy minél hamarabb

békére kényszerítsük harcra vágyó verszomjas ellenségeinket.

Halljátok meg Ludwig bakák a trombitaszót, mely sorakozóra hív. Segítsünk felállítani mielőbb a kért hadsereget, a hetedik hadikölcsönt. Rajta leszünk, hogy ez a hadsereg oly nagy és tekintélyes legyen, hogy azt rohamra vezényelve ellenségeink minden gaz tervét, ellenfeleink gazdasági frontját megdöntsük vele. Mert az államnak adott garasok hatalmas tökévé fognak fejlődni, mely pergőtűzként fogja megsemmisíteni ellenségeink gazdasági megtörésünket célzó terveinek fedezékét. Jertek tehát mindnyájan és igazi hazafiakhoz illően teljesítsétek kötelességeiket!

Kité.

Tábori strófák.

Lencse.

Az ütközetvonat segédtsízt,
Hogy el ne fogyjon mind a liszt,
Gondolta, majd lencsét szerez.
Vidékre megy, kutat, keres.
Az utja végén, mint régenbe,
Betért egy szóra Frászrégenbe.
Szerencsével járt ott ám:
Talált is lencsét,
Igaz, csak egy szemecskét,
Égy kofa orrán!

Haladás.

A Maxi előléptetése
Körül
Tegyük egy sétat.
Lelekem e témát
Őrül
Amint felissza,
Térjünk tehát
A tárgyra vissza!
Rittmeister volt a Maxi,
Az bizony,
S egy szép napon,
Hogy mint, azt nem birom
Megtudni tőle, —
Menage major
Lett ő belőle!

Hideg-meleg.

Az offenziva előtt nyáron
Igy szólott egy barátom:
Fázom én e nyártól nagyon!
Most, hogy tél szakadt ránk zordul,
Hozzám ily panasszal fordul:
E téltől melegem vagyon!

Szikár

§ **A huszonnyolcadik.** Brigadérosunk egy izben az állást szemlélve, meglelégedéssel fogadta egyik altiszt kiválóan katonás jelentését. Meg is kérdezte tőle, hogy van-e már kitüntetése? Az altiszt jelentette, hogy még nincsen, de már be van adva ezüst vitézségi éremre, mert ő fogta el az arcai ütközetben a muszka kapitányt. Nagyon tetszik bakáinknak ez a hőstett és élénken foglalkoztatja fantáziájukat, mert altisztünk a huszonnyolcadik aki jelentkezik, hogy ő fogta el a muszka kapitányt. Emlékszem jól erre a kapitányra, magas sovány ember és mindenestre jellemző bakáink ügyességére, hogy huszonnyolcan találtak rajta fogni valót!

§ **A tizenhatodik.** Erről a históriáról jut eszembe, hogy egyik közkedvelt kapitányunkkal egy izben együtt sétálva, megállít bennünket egy jó képű káplár és katonásan tisztelegve kérdi:

— Hogy méltóztatik lenni vitéz kapitány uram?

— Jól vagyok fiam, de hogy jutott eszedbe ezt megkérdezni tőlem?

— Vitéz kapitány uramnak jelentem alássan, hát hiszen én vónék az, aki kihuzta a kapitány urat a kutból, mikor a támadásnál bele esett! — feleli a káplár.

Kapitányunk csóválja a fejét, megajándékozta a káplárt két koronával meg néhány cigaretával, aztán tovább mentünk.

— Emlékszik erre az emberre kapitány ur? — kérdém kis vártatva tőle.

— Az tény, hogy annak idején beestem egy nyitva felejtett kutba, feleli, az is igaz, hogy kihuzott valaki, de hogy kicsoda azt a támadás nagy zürzavarában nem tudtam megjegyezni magamnak. Csak annyit mondhatok, hogy ez a vízbeesés már harminckét koronámba került, mert ez volt a tizenhatodik ember, aki jelentkezett, hogy ő huzott volna ki.

Nem tudom hányan jelentkeztek még azóta, de annyi bizonyos, hogy ha ilyen sokan huzták ki, hát nem csoda, hogy *kínn van a vízből*.

§ **Gefechtsbericht.** A stanislai csata méltatása és története már részletesen meg lett írva a Ludwig Baka hasábjain. Miután tudom, hogy vannak olvasóink, akiknek nincsen türelmük a hosszú cikkeket végig olvasni, hogy ezek is tiszta képet nyerjenek az ütközet részletes lefolyásáról, alábbiakban közlöm Gattein hadnagy legényének levelét, aki gazdájának megsebesülése után bajtársunk édesanyjának, rövid de velős Gefechtsberichtben számolt be a történetéről.

— Tisztelt Nacsága! Tudatom, hogy az ifiurnak nincs semmi nagyobb baja. Mert hát úgy vót, hogy azok a nyavalyás muszkák tromliztak. Oszt löttek. Oszt közénk löttek. Oszt majd meg ette a fene a hadnagy urat. Meg engem is. Hát így vót. Isten velem és velek.

Jóska.

§ **Színházi kritika.** Nagy hőemelkedést okozott a színház a katonáink között is. Egyesek egész estésben meséltek az előadásról.

— Mintha csak angyalok

gyűttek volna le az égből minket szórakoztatni. — Mondja az egyik.

— Csak az a baj, hogy a csókokat csak messziről, a szinpadról szórták felénk — feleli a nagyobb igényű.

— Hej pedig annak a pillangó forma naccságának egy csókjáér lemondtam volna tiz Löhnungomról is! — feleli egy lelkesebb baka.

— Lemondtam volna akár egy egész évi Löhnungomról, ha azzal a Treszkával én táncolhattam volna ahelyett a német sógor helyett. Bezzeg én nem vágódtam volna el a végén, inkább a nyakába borultam volna nekie — feleli a leleményesebb közöttük.

— Hát a kapitány urnak melyik tetszik a legjobban — kérdi egyik a közelben álló Greiner kapitánytól.

— Bizony én is azt mondom, hogy a Treszka volt a legaranyosabb közöttük, nem hiába a direktor felesége — feleli Greiner kapitány.

Erre oda szól az előbbi baka nagy büszkén:

— Látjátok, hogy nekem van igazam, mert a kapitány ur is azt mondja!

De a másik nem hagyja magát:

— Fenét van neked igazad, akkor is a direktor urnak van igazam, hogy épen ütöt vette el feleségül!

„Sulyos harcok“

A cs. és kir. 65. gyalogezred 1916. évi nyári harcainak története. Ára 40 fillér.

Kiadóhivatalunk 40 fil. postabélyeg ellenében megküldi.

A Ludwig baka.

Pillanatfelvétel a bakáinkról.

Panamista.

Ezredparancsnokságunk a Károly csapat keresztet kiosztását egy vasárnapi tábori mise után tartotta meg. Az érdekeltek azonban nem lehettek teljes számban jelen. Egyik sürgős munkára volt kirendelve, a másik szolgálatban volt és így ezek utólag lettek dekorálva. Ki lett hirdelve, hogy mindazok, akiknek igényük van a csapatkeresztre, jelentkezzenek Harsányi őrmesternél, aki az utólagos kiosztással lett megbizva. Osztágonként összegyűlt a társaság és sorban jelentkeztek. Harsányi őrmester sodor egyet jól nevelt kajla bajuszán és harsányan „Habt acht“-ot vezényel. „Ide figyeljen az egész, hadd számoljam össze, hogy hányan vagytok?! Miféle abtájlung ez itt?!

— Ez — telefonista!
 — Hát ez itt?
 — Ez — maschineverista.
 — Tovább!
 — Mischeinverferisták vagyunk.
 — Hát ti ottan?!
 — Azok geschütztisták.
 — Mi az Isten ez a sok ista? (egynéhányan még hátul állodogálnak). Hát ti ott hátul miféle isták vagytok? Talán trén—isták?
 — Őrmester urnak alássan jelentem ezek itt hátul a panamisták!

— No akkor gyertek előre, nektek osztom ki először a csapatkeresztet, mert biztosan ti érdemeltétek legjobban meg.

Nemzetközi béke hangok.

Mikor lesz béke?

Anglia: Ha a tengerek korlátlan ura leszek.

Franciaország: Ha a németeket leverjük és Elzász-Lotharingiát visszakapjuk.

Oroszország: Ha rajtam mulna már is béke volna.

Olassország: Ha az egész Adriát és partvidékét elfoglaltuk.

Amerika: Ha az entente-beli kollégáknak már nem lesz dohánjuk a muníció kifizetésére.

Románia:

Szerbia: } Mi az oroszsal
Montenegro: } együtt táncolunk.

Központi hatalmak: Ha ellen-

ségeink befogják látni, hogy nem a mi nyakunk véres, hanem az övék.

Hadseregsszállító: Csak még egy évig ne lenne:

Hadikölcsön: Én nem bánom, nekem jobb dolgom van most mint békében.

A kenyér: Mikor már csak a jegy lesz meg belőlem.

A lőszer: Én még birom, csak ti álljátok.

Ludwig Baka újság: Mikor majd felveszem a néhai előnevet.

Cikkíró: Mikor az összes érdekeltek vágyai teljesedésbe mennek — tehát soha!

A hakák — egymás között.

— Hallottátok, hogy mit ír az újság? Az orosz meggondolta magát, osztég békét akar kötni.

— Nagyszerű vóna! — mondja Kovács Bert.

— Mit nagyszerű?! Csattan fel Patron Gábor — akkor is a mi bajunk lesz az!

— Hát mi bajunk lesz te?!

— Hát mer' hogy több lesz a dögünk!

— Osztég miféle dögöd lesz?

— Hát azt a sok fene derótot mind el kell lesz bontanunk, oszt ezt a fájtos Stellungot is megcsinyátuk már itt, oszt most törö a frász ezt az orosz. Törte vóna addig míg ezt a sok dögöt nem csinyátuk meg.

— Igaza van a komámnak — veti oda Csurmann Pista — az összes fegyvereket kipucóva beafférolni, a ruhákat kiporolva beadni, a konszervás piksznyiket kifényesíteni, meg tudom is én, hogy még mi mindent talál ki ez a manyikuláns.

— Hja pajtás! Az már csak játék mikor arra kerül a sor. Még azt is elvállalnám, hogy gereblyén ülnék addig míg azt végzik. Nem bánám ha egy hétig nem adnának faszolást meg cufuszt!

— De nem úgy van az komám! Aszongyák, hogy hát a béketárgyaláson az áll, hogy Szerbját, Románját no meg Belgiumot mind-mind helyre kell állítani! Mennyi temérdek dolog még á'!

— Ammán nem mi dögünk komám! Ki az Isten győzné azt a sok összedűtött házat felépi-

teni? Emmán magos kérdés nekünk komám, hát ne veszedkedjünk. Ne háboroztak vón' most meg lenne mindenük. A végén még azt tanája mondani kend, hogy addig nem lesz béke, míg a sok meghóttba életet nem fujunk! Ki a szent győzné azt szusszal? Várjátok, várjátok hát türelemmel, míg a muszka átküdi hozzánk az izenetét a békére!

Ebben a pillanatban lecsap egy orosz gránát a Stellung elé. Mind elhallgatnak és önkénytelenül is lehúzzák fejüket a fűtülésétől. Kovács kis idő múltán megszólal:

— Láttjátok?! Most küldte az ajánlatot, még meleg is!

Látogatás.

Ha csak lehetséges, azon van az ember, hogy kint a fronton is felkeresse jó barátját, komáját. Van úgy, hogy az ember évekeig nem látja egy-egy kedves ismerősét és a véletlen egyszerre csak össze hozza őket. Így esett, hogy egy öreg harcos, Berei Pista, megtalálta édes egy komáját, Szabó Jánost a trénnünknel. Volt is nagy öröm közöttük és mikor átestek a kölcsönös kérdezősködéseken, hogy hát — hogy is vót, mint is vót, — no meg — hát az aszszony mit ír — az eyim is csak megvóna — kidüleszti mellét Szabó János és sorba mutogatja az ezred büszkeségét.

Bizony Berei Pista majd el-esett a csodálkozástól, mikor kolbász gyárunkat meglátta. Büszkén dicsekedve vágta ki Szabó: — Lásd koma, ebből a jófajta kóbászából egy arasznyit kapunk naponta és még jó vastag is hozzá!

Hát kedves komám nem hiába vagytok olyan híresek ti Ludwig bakák. Irigyelnek is benneteket nagyon. Eddig bizony azt hittem, hogy csak *lekramol* csinyátok azzal a Ludwig névvel és az újságtokkal, de most látom, hogy ez mind így van valódiiban is.

— Mondhatom neked, hogy mindég büszke voltam a Ludwig baka nevemre, de ez még nem a teljes címünk. A mi teljes címünk: 65-ös kemény fajta Ludwig baka. Ezenkívül, akit még

ennél is több illet meg, a *betyár fű* jelzöt kapja. De ez még nem minden, nézd meg a villanyvilágításunkat, nézd a színházunkat, ahol jóképű fehércselédék mulattatnak minket, a gyönyörű legénységi fürdőt, amelyik különb a pesti ingyen gőznél is! Van még egy dögünk, amit nem mondhatunk egészen a magunkénak. Egy igazi gőzössel huzott kis vonat. Eleinte el akartuk keresztelni Ludwig vonatnak, de akkor nem engedték meg, mert más ezredet is szógál nem csak minket. Most már felajánlották, hogy tegyük magunkévá, mert látták, hogy nálunk minden szebb és jobb lesz, de most már nekünk nem kellett. Mióta látjuk, hogy milyen gyalázatosan működik, mindég csak ugrál és minden öt lépésben megáll szuszogni és vizet színy, hát nem fogadtuk el, mert csak ártott volna a mi jó hírnevünknek. Külömben is nálunk ezen a kis vasuton csak az jár, aki rájér, nem sürgős a dóga, mert hát hogy a ki siet az inkább a maga nevelte csikóira bizza magát és egy lsten az Atyám — hamarabb is ér a céljához. Látod ides egy komám, így vagyunk mi ebben az háborus világban és elhiheted, hogy az asszonyon, no meg a kicsiny családunkon kívül semmiben sincsen hiányunk. Azokat meg néha-napján meg-meglátogatjuk, más csak azér' is, hogg az utókorról gondoskodjunk.

Ha visszamégy kedves Bertl komám a keserű turón rágódó bajtársaidhoz, elmesélheted nekik, hogy milyen is az élet, a kolbáson gyarapodó betyáros Ludwig bakáknál.

Lévy őrmester.

Kitüntetések.

Ő felsége, az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért, a hadiekitményes katonai érdemkereszt 2-ik osztályát a kardokkal adományozta:

botzenhardti lovag Hirschhoffer Agoston 65. gy. e.-beli ezredesnek, egy gyalog dandárparancsnokának.

Az *esüst signum laudisra* a pántot:

Fésüs András főhadnagynak (stanislaui útközet).

Az *esüst signum laudis*:

Hille Ferencz a vezérkarhoz beosztott, 65. gy. e.-belifőszázadosnak A *signum laudis*:

Dr. Weisz Géza ezredorvos, Szántó Emánuel főhadnagy, Gattein Miklós és Simó Zoltán hadnagynak. Mind a négyen a stanislaui útközetben tanusított hősiességükért.

A háborus vasuti szolgálat terén tanusított kitűnő szolgálatainak elismerésül a *koronás arany érdemkeresztet*:

Tóth Jenő főhadnagynak.

Első osztályu (nagy) *esüst* vitézségi érdemmel lett kitüntetve:

Molnár István, a negyedik (volt vadász) század elesett gyalogosa.

Másod osztályu (kis) *esüst* érdemmel lettek kitüntetve:

Gönczy Miklós, Riczu Mihály és Doktor Sándor gyalogosok.

Ezenkívül számosan kaptak *bronz* vitézségi érmet,

Özveg és árva alapunk.

Ezredünk özveg és árva alapja az elmúlt két hét alatt ismét tetemes összeggel gyarapodott. A kiegészítő kerületben lankadatlan buzgalommal folyik a gyűjtés. Az utóbbi napokban nagy számmal jelentkeztek előfizetők is.

Az ujabban befolyó adományok a következők:

Reich Oszkár tüzér hadnagy 20 K, Földes Géza zászlós 20 K, Kula Pál Tállya 20 K, Liskány Ferencné Nyiregyháza 40 K, Wolf Rózi Bpest 20 K, Özv. Barabás Józsefné Bpest 20 K, Barabás Dániel Bpest 10 kor., Oberländer Antal Bpest 5 K, Benedek Henrik Tállya 10 K, Kirsch József Budapest 10 K, Braun Ignác Kassa 10 K, Hegedüs Sándor Tarczal 10 K, Hercz Ede Tállya 6 K, Andó Boriska Gáva 5 K, Tacz Ilonka Szatmár 6 K, Szentpéteri Károly Feldpost 618. 10 K, Lendvay Antal Keszthely 10 K, Nagy Józsefné Miskolcz 4 K, Simon Gyula Bpest, 5 K, Rösner Emilia Szászrégen 20 K, Blum Lázár Szászrégen 30 K, Falk Mór Szászrégen 10 K, Schnell Irén Szászrégen 5 K, Adám Jenő Szászrégen 5 K, Frischmann Ervin Feldpost 618. 5 K, Sándor Odön Feldpost 618.

5 K, Löwinger Terus Szatmár 5 K, Schönberger Rózi Szatmár 5 K, 5. tábori század 16690 K, Múszaki század szabadságot legénysége 400 K, 2. gépfegyver század 100 K.

A pótzászlóaljnál befolyt adományok:

Smilovics örvezető gyűjtése 890 K, Önkéntes iskola 342 K, Törzs és felülvizsgálati osztag 226 K 20 f. Üldülő osztag 200 K, 1. pót század 320 K, 2. pót század 232 K 72 f., Schneider zászlós 10 K, Pettach hadnagy 50 K.

Szerkesztői üzenetek.

Csász. és kir. tábori posta 618.

Többeknek. Hozzártartozóik soráról készséggel megadjuk a kivánt felvilágosítást. Minthogy ez sok időt vesz igénybe, szives türelmüket kérjük, annál is inkább, mivel szerkesztőségünk ilyen leveleket nagy számban kap. Jövő számunkban érdemleges választ adunk — K. A. Hódmezővásárhely. A kérdés nem elég világos. Melyik nótát érti, a Ludwig-bakáknak, a „Ludwig-baka“ újságnak, vagy pedig egy Ludwig bakának a nótáját? Özv. E. A.-né Bpest. A kérdésre vonatkozólag külön levélben válaszolunk. — Nagybányai hű olvasó. Versei értezeljések. Irigyeljük azt, akihez írta. Végtelen sajnáljuk, hogy nem tudunk helyet szorítani nekik, bár elismerjük, hogy határozott tehetség látszik belőlük. Tul vagyunk halmozva versekkel. Egy jó tanácsot adunk hálából, melyet kérésnek is vehet: Dolgozzon szorgalmasan tovább! Egyéb-ként megtisztelő szívességét köszönjük. — Dr. G. M. Tábori posta 618. Szivesen látjuk írásai-val, de csakis általános irodalmi dolgokat kérünk. — H. I. Bányú. A kérdéses doboz még mindig nem került vissza tulajdonosához. Jó volna sürgősen intézkedni! — Vera Budapest. Főmunkatársunk már türelmetlenkedik a fénykép miatt. — Távírász. Versekkel tul vagyunk halmozva, de humoros prózát szivesen veszünk, ha küld. Cunci Rétköz. Az elveszett, de megkerült ideál várakozó állápontra helyezkedett. — S. J. őrmester Berettyóújfalú. Reméljük, hogy Vitalis országban sem feledkezik

meg rólunk s küld egy pár Stockholmi levelet Biharból. Egyébként szívből kívánjuk, hogy szabadságát minnél kellemesebben töltsse! — **Anka Szatmár.** Ugy látszik, Maga megakarja cáfolni e közmondást: „A példa vonz”. Mindenfelé békéről van szó és Maga mégsem nyújt jobbot. **Telefonista.** Köszönjük alkalomadtán sorát ejtjük. **H. S. főhadnagy.** Igazán nagyon sajnáljuk, hogy nem érthette meg szegény kis mokus a háboru végét. Bár rossz nyelvek azt mondják, hogy nem természetes halállal mult ki, mi megerősítve látjuk ama igazságot, hogy sorsát egy mokus sem kerülheti el. — **Dr. Sz. E. Beregszász.** A kérdéses lapszámok megküldése iránt intézkedtünk. Szíves üdvözet! — **F. O. önkéntes.** Kissé elszámította magát. Igaz, hogy papirkosár nincs a szerkesztőségben, de van egy folytonzó schwarmkályha. Az ilyen irásokat oda szoktuk eltenni. — **G. káplár.** A szép sikerhez gratulálunk! — **F. Lucy.** Nagyon kérjük, hogy ne haragudjon. Remélhetőleg már teljesen meggyógyult, ugy hogy jogosan ellehessen mondani Magyaról, hogy: „ugy gyó tis jány”. **Gy. Sándor.** Kifejezései talán egy kissé túl erősek, de azért lehetséges, hogy magának van igaza. Irjon. — **B. Miki Temesvár.** Köszönjük a nagy érdeklődést és várjuk további részletes értesítését. Amit lehet lesz azt közölni fogjuk. — **Százados.** Értesülésünk szerint a báróné csak a rajvonalig lett kísérve és akkoriban nem volt lövöldözés. — **Csapat kereszt.** Kérésére tudatjuk, hogy mikor a művészek nálunk vendégségbe voltak, a tüzéségi tűz, csak színházi kellék volt. — **Edith.** Kritikája egy kissé erős. L. zászlós, illetőleg most már hadnagy versei általános tetszést váltanak ki mindenkiből és kénytelenek vagyunk önt azzal meggyanusítani, hogy csakis személyi kérdés lehet önnél Szikár előtérbe helyezése, különben: „de gustibus!” — **Ca. adjutáns.** Rövidesen kieszközöljük a dupla cubuszt. — **Kiváncsi. Miskolca.** Nehéz kérdés, mert sok szép fiu van nálunk. Legszebb talán a szőke, de feketeszemű, maga által megemlített L. főhadnagy. Ha kívánja, ugy értesíthetjük.

A NAP

a magyar nép legkedveltebb napilapja.
hírszolgálat a legtekintélyesebb.

A NAP legelterjedtebb és legolcsóbb napilap.

A NAP minden igazságos ügyet felkarol és minden jogtalanság ellen küzd.

A NAP a magyar nép szípolozói és kiuzsorázói ellen élet-halál harcot vív.

A NAP a fronton küzdő hőseink itthon maradt családtagjainck ügyes-bajos dolgaikban rendelkezésére áll.

A NAP második kiadása állandóan és legelsőnek közli a hivatalos harctéri jelentéseket,

A NAP elfogad a frontról is előfizetéseket, bármely hónap 1-től és 15-től.

Előfizetési ára egy hónapra 2.20 K

Negyedévre 6.— K

Megrendelési cím

Budapest. VI. k.

Teréz - körut 5.

A NAP

KIADÓHIVATALÁBAN.

Óvás!

galomban, amelyek ellen egyedüli védelem a védjegy és aláírásom pontos megfigyelése.

Rájöttem, hogy az általam gyártott „Modiano - Clubspecialité” -

szivarkahüvelynek utánezatai vannak for-

S. D. Andras

A védjegy.